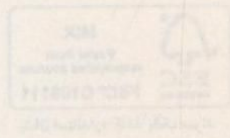

www.ketab.ir

از رفتن...

مجموعه شعر سپید

محسن معراجی

تشان کاغذ بالک سوئڈ

www.ketab.ir

سرشناسه: معراجی، محسن، ۱۳۶۵

عنوان و نام پدیدآور: از رفتن.../ محسن معراجی
مشخصات نشر: تهران، انتشارات شالگردن، ۱۴۰۲

مشخصات ظاهری: ۵۶ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۵۳۰-۵۴-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: شعر فارسی -- قرن ۱۵

رده‌بندی کنگره: PIR۸۳۶۱

رده‌بندی دیوبی: ۸۷۱/۶۲

شماره کتابشناسی ملی: ۹۵۱۴۶۰۱

www.ketab.ir

از رفتن...
معحسن معراجی

نشر: شالگردن

تیراژ: ۲۲۰ نسخه

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۳

صفحه‌آرایی و طرح جلد: استودیو شالگردن

لیتوگرافی، چاپ، صحافی: سازمان چاپ تهرانی

حق چاپ و انتشار انحصاراً در اختیار نشر شالگردن می‌باشد.

هرگونه اقتباس و استفاده از این اثر، مشروط به دریافت اجازه‌ی کتبی ناشر است.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۵۳۰-۵۴-۶

 www.ShalgardanPub.com

 [Shalgardan.Pub](https://www.instagram.com/Shalgardan.Pub)

 09392908803

 Shalgardan.Pub@gmail.com

 09122908803

 <https://t.me/ShalgardanPub>

مقدمه

در تحلیل زیبایی‌شناسی هنر و بهتر بگویم متن ادبی، بخش زیادی از حکمیت، سنجش و داوری بر پایه‌ی احساس و ذوق بنا شده است، از این زاویه، در عالم هنر ارزش‌گذاری بر پایه‌ی بد یا خوب معنا ندارد بلکه آن چیزی که به این حکمیت معنا می‌دهد عوامل زیبایی یا غیرزیبایی است. به این ترتیب، متن یا اثر هنری می‌تواند در مواجهه با احساس مخاطب تنها بر اساس معیارهای زیباشناسانه یا غیرزیباشناسانه مورد ارزیابی قرار گیرد و البته به تأویلی این دو مکمل هم می‌توانند در نظر گرفته شوند، یعنی که باید برهم متن در عالمی خارج از ذهن خلق نمی‌شود، وقتی با همین حکم (احساس) و معیار و انفعالات ذهنی به سنجش آن بپردازیم دیگر نمی‌توانیم تقسیم‌بندی مطلق در مورد آن داشته باشیم. این که یک اثر تا چه سطحی معیارهای زیبایی‌شناسانه‌ای که در ذهن خواننده است را دارد در قضاوت نقش کلی دارد، اگرچه بهتر است ارزیابی امور ذهنی با دریافت‌های ذهنی یا حکمی برگرفته از امری سوژکتیو انجام شود. این شاید تفسیری دیگر از منظر زیبایی‌شناسی کانتی باشد. نیما به عنوان آغازگر شعر نو فارسی در «حرف‌های همسایه» می‌گوید: «برای فهمیدن شعر یک شاعر باید چه کرد؟ باید آن را خواند. باید با آن شعر، شریک شد. چه بسا لازم می‌آید که در یک مرحله‌ی سن و وضعیتی، آن را نفهمیم، پس باید در شرایط مختلف و مواقع متفاوت این کار انجام گیرد و آن شعر را به خلوت خود برد و از پوست خود بیرون آمد و در پوست دیگر رفت». شعر آزاد و بهتر بگویم شعر نو اگر چه ریشه در ادبیات متثور ما نیز دارد اما در صد سال اخیر بی‌ملاحظه نسبت به نظریه‌ها و مفاهیم جدید در جهان خویش نبوده است، در چند دهه‌ی گذشته و بعد از اتفاق‌های اجتماعی و سیاسی دهه‌ی پنجاه

این شعر رویکرد آمیخته با عاطفه و گاه فراواقع گرایی (سورئالیسم) پیدا کرد و شعر چندصدایی با تم گریز از مرکز و اسکیزوفرنیکال، شعرهای تصویری و نگارهای مبتنی بر ساخت و فرم ذهنی شکل گرفت. در روزگار ما البته شعر آزاد شکل‌های دیگری گرفته است، یکی از این جریان‌ها، ساده‌نویسی است که به نوعی یک تفکر انتقادی است به وضعیت موجود، که شاید در تقابل با جریان‌های شعر حجم، شعر در وضعیت دیگر خود را مطرح کرده است و بسیاری از شاعران جوان به ویژه از اواخر دهه هفتاد در مسیر این شکل از نوشتن قرار گرفتند. بگذریم شرایط روحی و روانی و شرایط زیستی شاعر، فرم ذهنی و زبانی او را مشخص می‌کند و در مجموعه‌ی پیش رو از محسن معراجی با شاعری مواجه هستیم که فارغ از شدت و ضعف اثر، نگاهی ساده و عاطفی در متن دارد و احساس در شعرهای او نقش و کارکردی پررنگ دارد ساختار عمودی در این کتاب خیلی جایی ندارد و بیش‌تر شعر بر محوری افقی و سطر به سطر حرکت می‌کند بر این اساس جریان روایت در شعر او خطی و بسیار منظم است و مخاطب برای کشف معنا کار سختی پیش روی خود نمی‌بیند. تک‌گویی درونی و مونولوگ در این کتاب فراوان به چشم می‌خورد و نشان‌دهنده‌ی قرائت مولف از شعر است. به هر روی در دنیایی زندگی می‌کنیم که هیچ چیزی قطعی نیست! هیچ نظریه‌ی منتهی نیست! ممکن است شعری در دهه‌ای با اقبال مخاطب مواجه نشود اما سال‌ها و شاید دهه‌ها بعد سطرها و بندهایی از یک شاعر در ذهن ادبیات بماند! هر اثری که تولید می‌شود گزارشی است به تاریخ ادبیات، اگر مختصات لازم را داشته باشد مانا خواهد شد و البته زمان سنجش خود را انجام خواهد داد. این اثر هم قطعاً قوت و کاستی‌هایی دارد و آن را به عنوان اولین کتاب جدی شاعری جوان که در راه نوشتن مشغول تجربه‌اندوژی است باید قلمداد کنیم و همه‌ی چیزهایی که در چند سطر قبل گفته شد بر این مجموعه هم مترتب است...

با احترام

پیمان سلیمانی